

[Henry Christensen.]

mæssige vilkår, der gives i vort samfund. Derfor har ungdommen efter venstres opfattelse fremfor nogen brug for et sundt og frit erhvervsliv. Ikke mindst gælder det overfor de store vanskeligheder, som de talstærke årgange vil medføre, og som det ærede medlem hr. Per Hækkerup også omtalte. Her vil vi i høj grad få brug for, at der finder en betydelig opsparing og investering sted. Den økonomiske årsberetning anslår et investeringsbehov af henimod det dobbelte, sammenlignet med den nuværende tilstand. Det vil derfor mere end noget andet være en direkte ungdomsfjendsk politik, om vi ikke skattemæssigt, udgiftsmæssigt o. s. v. lægger forholdene således tilrette, at der bliver de færrest mulige hindringer for den private opsparing og investering. Det er den, der skal give øget produktion, øgede beskæftigelsesmuligheder og højere levestandard også for ungdommen fremover. Den højtærede minister og regeringen må derfor være forberedt på, at disse grundsynspunkter ikke vil blive ladet ude af betragtning, hverken ved behandlingen af dette eller af andre tilsvarende spørgsmål, der måtte komme til behandling.

Jeg skal dernæst vende mig til selve det foreliggende lovforslag om en udbygning af „Ungdommens uddannelsesfond“. Dette lovforslag bygger som bekendt på et grundlæggende arbejde, foretaget af ungdomskommissionen. Jeg vil om dette arbejde gerne sige, at det utvivlsomt omfatter en meget stor og værdifuld kulegravning af en lang række ungdomsproblemer. Men som ungdomskommissionens vilkår var, måtte den søge en løsning af de enkelte problemer uden at tage hensyn til sammenhængen. Det er nødvendigt for folketinget at tage hensyn til de almindelige økonomiske vilkår, jeg før talte om. Det gælder naturligvis også det her foreliggende lovforslag.

„Ungdommens uddannelsesfond“ er, som alle ved, et resultat af tipstjenesten. Det havde vel nok været ønskeligt, om de formål, som nærværende lovforslag ønsker at tilgodese, havde været sikret en bedre position blandt de mange behov, tipsmidlerne skal dække, end det nu er tilfældet; i 1952—53 bliver der f. eks. intet overskud til „Ungdommens uddannelsesfond“. „Ungdommens uddannelsesfond“ havde allerede

fra sin start det rigtige formål ikke alene at sigte på uddannelse ved universiteterne og de højere læreanstalter, men på al videreuddannelse. Det må imidlertid erkendes, at midlerne kun rakte kort overfor de betydelige behov, der forelå. Ser vi på forholdet ved universiteterne og de midler, der nu står til rådighed for de studerende, gælder det, at disse i virkeligheden kun rækker i langt ringere grad end tidligere overfor det behov, der foreligger. I århundredet efter kommunitetets oprettelse skabte dette i virkeligheden i langt de fleste tilfælde grundlaget for den nødvendige støtte til de ubemidlede studerende, der trængte til hjælp. Men i det sidste par menneskealdrer er det gået stærkt ned ad bakke. Legatmassen er takket være den stigende inflation sunket betydeligt i værdi, og samtidig er behovet vokset i uhyre grad.

Der foreligger altså et betydeligt behov, hvilket næppe nogen vil bestride, og skal det da afhjælpes? Jeg har bemærket mig, at den højtærede undervisningsminister her har citeret nogle synspunkter, som en af venstres tidligere statsministre, J. C. Christensen, skulle have givet udtryk for. Det er naturligvis med tilfredshed, jeg således bemærker mig, at den højtærede minister søger støtte hos en tidligere venstrestatsminister. Det er ikke så længe siden, at den højtærede handelsminister henviste til en anden tidligere venstrestatsminister, nemlig Madsen-Mygdal, og helt tilfredsstillende måtte det vel blive, hvis den højtærede regerings medlemmer valgte at følge især den seneste venstrestatsminister, det ærede medlem hr. Erik Eriksen. Fortsætter man rækken, kommer man vel også dertil.

Jeg vil imidlertid gerne give udtryk for min stilling til det foreliggende problem på den måde, at jeg naturligvis finder det socialt og samfundsmæssigt rigtigt, at der er en rimelig adgang for enhver — uanset forældrenes økonomiske vilkår — til at gennemføre den uddannelse, som den pågældendes evner, vilje og lyst berettiger til. Det er i virkeligheden også en liberal forudsætning; thi det må være konkurrence på evner og vilje, der skal afgøre også besættelsen af de stillinger, der kræver en videregående uddannelse.

Men dette bevirker ikke, at grundlaget bliver det samme for den højtærede minister